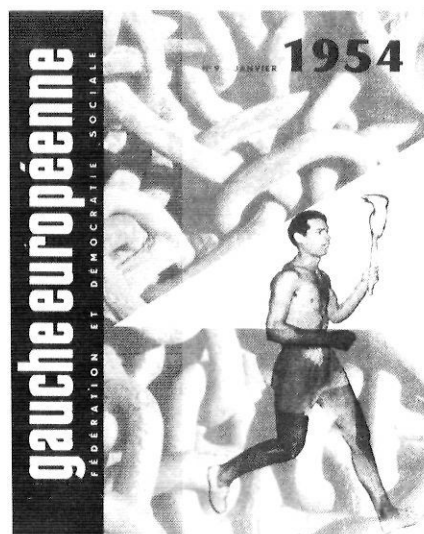

L'autor d'aquest article, entre Enric i Antònia Adroher.

La fe europeista de l'Enric Adroher

L'hivern de 1946, en *Gironella* es presentà a Perpinyà, on vivíem amb l'Antònia i la família, seguint dia a dia l'evolució de la situació a Espanya. Feia més de sis anys que no l'havíem vist. L'alegria de les retroballes fou intensa, especialment entre l'Antònia i el seu germà, molt lligats per afinitats polítiques i sentimentals.

Passats els primers moments d'emoció eufòrica, l'Enric ens explicà que havia tornat de Mèxic per ajudar al retorn de la democràcia al nostre país. Però, afegí tot seguit, "tant com això, m'interessa la construcció d'Europa. Si Europa no es fa se'ns menjaran els russos o els nord-americans i entrarem en una davallada històrica".

Se'l veia absolutament convençut de la seva fe europeista, intuïda els darrers temps de la guerra d'Espanya, madurada als camps de concentració francesos i afirmada en els anys d'exili mexicà. Allí, un grup important d'exiliats polítics europeus, entre els quals el revolucionari rus Víctor Serge i l'ex-secretari de Lleó Blum, Marceau Pivert, havien pensat i discutit, en funció d'una experiència múltiple, la idea d'una Europa unida. Moltes de llurs reflexions s'expressaven a *Mundo*, una revista política molt ben feta en la qual col·laborava un grup d'excel·lents dibuixants, entre ells el català Bartoli.

L'Enric havia abandonat un treball fructífer per venir a França, animat per la fe en la democràcia espanyola i en la construcció d'Europa.

Una vegada a França, la dinàmica d'ambdós projectes l'absorbiren totalment. Explicar la intensa activitat europea de l'Enric durant més de 40 anys necessitaria un volum sencer. L'Enric fou secretari de l'Esquerra Europea, organització que agrupava la majoria dels partits socialistes d'Europa i nombrosos corrents progressistes durant 25 anys. Abans, però, ja havia estat membre fundador, el 1946, del Moviment Socialista pels Estats Units d'Europa, fórmula més atenuada de la denominació inicial de Moviment pels Estats Units socialistes d'Europa.

En aquests anys primerencs, participaven en el moviment pro-europeu nombrosos representants de països africans i de l'Orient Mitjà que lluitaven per llur alliberament. Eren moviments europeus i antiimperialistes. Mol-

tes d'aquestes personalitats, com el senegalès Leopold Sedar Senghor, foren després, un cop foragitada la colonització, ministres o caps de govern de llurs respectius països.

Posades les primeres pedres de la construcció europea i descolonitzats nombrosos països, abans sotmesos, es consolidà l'Esquerra Europea, la qual es fixà com a objectiu fonamental donar a la construcció d'Europa un caràcter social avançat i una unitat política sòlida, sobre la base d'una organització federal.

Cal remarcar que, des del primer moment, nombrosos catalans i espanyols exiliats o de l'interior participaren en els moviments europeus i s'editaren publicacions en català, algunes fa ja 40 anys. És en virtut d'aquesta participació, i perquè l'Enric pensava sempre en la sort de Catalunya i d'Espanya, que a través dels seus múltiples contactes, s'organitzà el famós «contuberni de Munic» el 1962, primera trobada massiva d'antifeixistes de l'interior i de l'exili que tant enfurismà el règim franquista.

La darrera aventura europea de l'Enric a l'exili fou la creació, partint de zero, de l'organització europea de les empreses públiques, de la qual fou president, a Brussel·les, fins que el 1976 abandonà el càrrec per tornar, il·lusionat, a Catalunya, sempre amb l'objectiu del retorn de la democràcia i la incorporació del país a Europa. Segur que al final de la seva vida li hagués agradat ésser diputat al parlament europeu. Vegé l'entrada d'Espanya a Europa amb gran alegria. En canvi, les circumstàncies no l'afavoriren per ésser diputat. En tot cas, les lluites per la llibertat, la democràcia, el socialisme i Europa han omplert la vida del gironí apassionat per les idees que fou l'Enric Adroher i Pascual, *Gironella*.

CARMEL ROSA